

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینلک یانده کی دائره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نوره
دائرة مخصوصه

حیات

هیا نه دنا هیا نه ... دنا نه راها هیا نه حیات قاتالم ...!

- عه -

نسخه سی هر برده ۱۰ غرورده .

سنه لکی بوسته ایله ۵ لیرا .

(اجنهی مملکتلر ایچین ۵ دولار) .

ایوه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسی

مراجعت ایدیلیر .

یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

صافی : ۴۳

آنقره ، ۲۲ ایلول ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

مصابحه :

بر قاج مشاهدہ

لیسه معلمی اولان ارقاداشلردن بر قاجی
کنجلیک لیسه تحصیلنی بیتیردکن صوکر امسلک
انتخابنده ، کیده جکلری یولی تعیینده ترددلر ،
شاشقینلقلرا ایچنده بولون دقلرینی سویله دیلر . اولری
حیات یولنده قوتلندیرجک یازی یازیلاسانی
ایسته دیلر .

بر قاج لیسه مآذونی کنجندن مکتوب آلدیم
بر قاجی بالذات بنمله مسلك انتخابی مسئله سی
اطرافنده قونوشدی . یازیلر وسوزلر بکا
کوسته ردی که کنجلیک بر قسمنده روحی بر تشوش
وار . مکتب تحصیلی بونلرده کی استعدادلری
تبارز ایتدیرمه مش ، ویا بویله دکلسه بیله
استعدادلرینک نه اولدیغنی بوکنجلیر کندیلری ده
بیلیمه یورلر . اوکلرینه بر قاج استقامتده یورومک
امکانی چیقنجه روحلارنده بونلردن برینی ترجیح
ایتمکی ایجاب ایله جک نه بر سائق ، نه بر قدرت
کورویورلر . بری چیقیور ، کندیلرینه ، چوق
باراتامین ایدن مسلکلی کوسترییور ، اویوله
توجه ایله مک ایله مک ایسته یورلر . باشقا بری علم
یولنه کیرمکدن حصوله کله جک ذوقدن بحث
ایدیور . بودفعه قرارلرینی دیکشدره رک علم ادبی
اولمغه تمایل ایدیورلر . یارین دیکر بریسی
صنعتک تولید ایده جکی شهرتی اکلانسه صنعتکار
اولمغه قرار ویره بیلیرلر .

کنجلیک بعضیسنده کورولن بو شاشقینلق
بورنوع تشوشک باشلیجه سبی نه در ؟ ...
بوندن بر قاج آی اول غلطه سرای لیسه سنک
قیمتلی بر فرانسز معلمنه تورک طلبه سنده عمومیتله

کوردیکی مزیت ونقصانلری صوردم . بکا شو
جوابی ویردی : « تورک طلبه سی چالیشقاندیر ،
ویریلن وظیفه نی یاپار . وسطی ذکاسی هیچ بر ملت
چو جو غنک دوننده دکلدر . آنجق پک چو قلیرینک
شخصیتلری یوقدر . ویریلن درسلی غایت ایی
وموفقیتله یاپان طلبه مه تدقیقه ، محاکمه یه ،
خلاصه شخصی بر کوروشی اورتایه قویمغه مساعد
بروظیفه ویریلنجه ، اکثر یاقوق آزموق اولویورلر .
بعضاً اون سکز ، اون دو قوز یاشنده بر کنج
دوغرودن دوغرویه درس موضوعی خارچنده
مسئله لر حقنده اون اوج ، اون درت یاشنده
بولونانلر درجه سنده بسیط دوشونویور .
نه ایچون تدریساتمز کنجلیک « شخصیت »
نی تشکیل ایده میور ؟

بوندن اون ، اون بش سنه اولنی خاطر لیورم
اوزمان کتابلرینی او قودیفم ، اسملرینی دودیفم
بر چوق بویوک آدام طانیردم . بونلرک هیچ
برینی شخصاً کورم دیکم ایچون هر برینک
تصور ایتدیکم مزیتلرینی خیالیده یاشاتیردم .
بعضی مشکل مسئله لر قارشیدنده قالدیفم زمان
کندی کندیمه : « کیم بیلیر ، بو بویوک ذاتلر
بو مسئله لر قارشیدنده نه داهیا نه دوشونورلر ! »
دیردم . زمانه بومهم ذاتلردن بر قسمنی طانیدم .
اکثر یاهر طانییش بر « سقوط خیال » اویانیدردی .
صراحه کورویوردم که وقیله بر اثر یاراتمش ،
بر ایز بیراقش اولانلر زمانه یورویه مه مشلر ،
بر شیئی او قوم مشلر ، اوراده قالمش ، بر شیئی
یازمشلر ، آرتیق اوکا هیچ بر نقطه ده علاوه

یاپامامشلر ، زمانده کی تحولاتی نه تعقیب ایتمشلر ،
نده اوزرنده دوشونمشلر ... بو تجربه بکا
کوستردی که بزده کی متفکرلر زمانه یورویه .
میورلر ، همان اختیار لایورلر .

« حیات » ک چکنی نسخه سنده محمد علی
توفیق بک افندی یتش سکز یاشنی کچمش
اولان سیر « ادموندغوس » ک حالا هر بازار
سونده ی تایمده الکوزل ، الکاستادانه مقاله لری
چیقیدیفندن بحث ایدیوردی . آلتش ، یتش
یاشنده الک قوتلی مقاله لر یازان غرب متفکرلری
یاندنه بزده اون سنه لک بر دورده کی تحولاتدن
صوکر یازیلری او قونامیان ، فکرلری آقیری
کلن متفکرلری دوشونونجه کندی کندیمزه نه یه
بزم متفکرلر چابوق اختیار لایور ، نیچین زمانه
یورویه میور سؤالی صورماق قابل اولاماز .
بو اوج موضوعک بلکه مختلف فرعی
سیلری اولابیلیر . فقط هیپسنک مشترک بر سبی
واردر که اوده بالخاصه کنجلیک دورینی تشکیلده
چوق مهم تأثیری اولان اورتا تحصیل ، لیسه
تحصیلی طرزیدر . نه ایچون کنجلیر مکتبدن
چیقار چیقماز اراده سز ، قرار سز حالدله قالیورلر ،
بر نوع روحی تشوش ایچنده بولونویورلر ؟
چونکه لیسه تحصیلی بر طاق معلومات ویریور ،
فقط هر کنجده کی استعدادی تبارز ایتدیرمه یور ،
روحی قدرتی آرتیرمایور . کنجلیرده استعدادک
تبارز ایده بیلیمه سی ایچون اونلرک اوکته علاقه دار
اولایله جکلری مسئله لری قویمق ، او مسئله لر
اطرافنده تدقیقه ، مشاهدیه ، وثیقه طوبلامغه ،

شاعر لرك كلمه دونهاسى

دده سدن : ۶ اپرل ۱۹۲۷

بوسطرلرى يازانك غايهسى ؛ قارلره دهرين برأدييات تحليلي تقديم اتمك ده كيلدر . بوايشى تورك ايلنك ادبيات صلاحيتلرینه براقق قادار طيبي برشى تصور اولونماز . بز ، بوراده شاعرله كلهلر ، داهالار دوغروسى لسان آراسنده كي مناسبترلى آراشديرمق فكرنده بز . غالب دده ؛ « بر باشقا لسان تكلم » ايتديكنى سويليور ، « رونسار » ده بر « باشقا لسان تكلم » نه چالشيور . مختلف ملتلك شعرلرینه كوز كزديرديكمز وقت ، شاعرلرك بر « باشقا لسان » آرامالرينه شاهد اولويورز . شاعر ، ايستهرسه بر باشقاسنى ، داهالار قدرتلى بر شاعرى تقليد ايتسين ، غايه ده كيشيور . خلق ديلنك ، حدودلرى خارجه قوشويور . اونك باشقه ردونهاسى ، بر كله دونهاسى واردر . نيجين ؟ هر هانكى بر شاعرى ، هر هانكى بر صنعت آتريخى او قودوغمز وقت هيچ شهبه سز ، بزه بابانجى اولمايان كلهلرله قارشىلاشيورز . فاقاط بولكلر ، بزه بوس بوتون باشقا برحس دونهاسى آجيور ، سسيز كلهلردن قارائلق چاغلايشلر دو كولوور ، رنكلر طاشيور ، كورمه ديكمز قايناقلرك بولورلى يانيور ، خيالزك افقنده وارقلر آرييور ، وارقلر اويايور . نيجين ؟ چونكه : بز ، بر « صنعت حادثهسى » قارشيسنده بز . بزه يكي بر هيچان ، يكي بر ياشايش ويره ، بزى كنديلك كزدرن - موقت بر زمان ايچين - اوزاقلاشديران اودر . ديمك اولويوركه : شاعرله لسان آراسنده كي مناسبتي تذيب و تحليل ايدو بيلمك ايچين بوسنت حادثهسى ايله تماسه كلك مجبوريتنده بز .

هر صنعتكارده اولدينى كيبي شاعردده بر « صنعت ايسته ييشى » ، بر جوشوش ، بر « شكله » نديرمك اشتياق واردر . فاقاط بو « صنعت ايسته ييشى » نى خيال دونهاسنه ، ياشايش دونهاسنه حاكم براراده طرزنده محاكمه اتمك دوغرو ده كيلدر . بو ؛ « ياشانيلان » لك ماهيتنده « منديج » برشيدر . يعنى ؛ « ياشايش » ه عائد « ديناميك » بر تظاهردر . شاعرى سوروكليهن ، اوني كله دنيا سنده كزديره ن بودر . صنعت ايسته ييشى ؛ صنعت حادثه سنك ايلك يارايجى وحدتيدر ، « آ . ريفل » . بز ، بو وحدتك محلى ، دورى ، شخصي شكلرده افاده لنديكته شاهد اولويورز . بوتاظر ، ادبيات و صنعت تاريخنك انكشافنه عائد اولدوغى ايچين بزى بوراده علاقهدار اتميه جكدردر .

هر كس ؛ شاعر لك لسانيله هر كون قونوشدوغمز ديل آراسنده فرق اولدوغى بيلير . بوسيط واقعه يي داهالار زياده ايضاحه لك كوچوك بر لزوم بيله يوقدر .

اوحالده شاعر ، نه دن خلق ديلنه ياقلاشميور ، « شانى » بر لسان قوللانميور ؛ فضولينك ؛ نفعينك توفيق فكرنك شعر لسانى هر كس طرفندن آكللا . شيلما ياجق قادار عرب و عجم كلهلريله دولواولا بيلير . آنيس بهيج ، فاروق نافذ ، اورخان سيني ، الخ .. شعرلرني چوق ساده له شمش بر تور كجه ايله يازا بيليرلر . فاقاط مسأله لسانك ساده لكندن زياده « خصوصى شكل » لك تشكلكدن عبارتدر . بز ، ثوبله ناتورالست شاعرلر كوروپوروزكه : خلق ديلنك لك قابا كلهلرني قوللانميورلر ، اختيار بر بالقجينك ، بوتون شهرتاسلرندن اوزاق ياشايان برچوبانك قابا ، پورزولو سوزلرني ايشدييور كيبي اولويورز . برار صوگرا دقت ايدنيورز : بولكلرله قونوشان ، نه بالقجيدر ، نه ده

آرؤنده

باقدى ، باتارداغ كيبي جان يوردني صوك باقيش ،
گوكلر قوشماز اولدى ماجرالر آردنده .
ئونگده دون بياضلر كينيركن قارا قيش
بوكون سنسز قالان ياز قارا باغلار آردگده .

گرگين قاناتلرني باطيه آجدي قوشلر ،
بندن سكا خبردر بو چيغقل اوچوشلر ؛
دهره لر گولگه ك صيرا آقانه قويوشلر ،
آرايور بانان كوش سنى داغلر آردنده .

كزديرير روزكار كيبي اوستنده ياماچلرك ،
بوغنه چيغته زنجير چيغته توركولو صاچلرك .
آتشدن ياناركن دالارى آغاچلرك
كوزلريكم سيل كيبي ياشي چاغلار آردگده .
آقره ، ۱۹۲۷

فاروق نافذ

چوبان . . شاعر ؛ يالكز اوكله لرى داهالار سرت برتابلو چيزمك ايچين قوللانميدر . لسان ؛ يالكز برواسطه در . عمدا مينك « كيلديعى آلرك ؟ » ده كي « هيش ، آنا ! » خطابي ؛ بو خصوصه در درجه يه قادار مثال اولاييلير . بز شاعر لك قابا خلق كلهلريله ياراتدني شكللرى ؛ ناتورالست آلان ، فرانسز ، ايتاليان ادبياتنده داهامكمل بر صورتده تعقيب ايدو بيليرز . ديمك اولويوركه : ايدو آليست اولسون ، ناتورالست اولسون (باشقا ادبيات استقامتلى ده بويله) شاعر لك لسان قارشيسنده كي وضعيتنى تعيين ايدو برشى واردر . شعر ؛ ايستهرسه كله احتشامي ايچنده افاده ايديلش اولسون ، ايستهرسه سسيز و كورونوسز كلهلره بورونسون ، بزه هر وقت باشقا بر لسان شكلى كوسته رير : غوته ، غره هارت هاوپت مان ، شتيفان غه ثورغ ، آرنه هولتس ده اولدوغى كيبي . .

بوشاعر لسانك بره سيليرني تبين و تذيب اتمك موضوعز خارجه نده در . يالكز شونى سويله مك ايستهرزكه : شاعر لسانيله قونوشديغمز لسان آراسنده كي فرق ؛ هرشيدن اول بر « تدريج » فرقيدر . شاعر لسانى ؛ داهالار بولكلر ، داهالار « كيشف » بر لساندر . « بولكلر » و « كيشف » تعبيرلرنيك ياكلش آكللا شيلماماسى ايچين برار ايضاحات و برمه يي ضرورى عد ايدنيورز . « بولكلر » و « كيشف » تعبيريله چوق دفعه كوزلر آهنگلى كلهلر سه چك ، افاده يي اصيلا شديرمك ، لسانى پوروزسز برحاله كتيرمك مناسى آكللاشيور . فاقاط بويله برتلق ؛ حقيقتى بوتون شموليله افاده اتمكدن عاجزدر . چونكه بيلورزكه : ناتورالستلر ، تام مناسيله ره آليستلر ؛ افاده لرينه ايدو آل برشكل و برمه يه چالشمالر ، لسانلرينك عمومى شكلى ؛ كله ، آهنگى افشا اتمه ز . بوكا رنغا لسانلرى ، هر كونكى لساندن باشقادر . ديمك اولويوركه : بويله بر ايضاح طرزى كافى دكلدر . شاعر لسانك بولكله ؛ « ياشانان » شيشي « كيشف » برحاله كتيرمك « جهد » نده در . بو « كيشف » لكى تامين اتمك ايچين شاعر لك مراجعت ايتديكي واسطه لر ؛ صنعت و حيات تلقيسنه كوره ده كيشير .

هر صنعتكار لك كنديسنه كوره مالزمه سى واردر ؛ هيكلتراش ، صرمه بر افاده ويرير . رسام ؛ رنكلردن بر كوكل دونهاسى ياراتير ، بسته كار جوشو . شنى سسلره قورتارير . شاعر لك مالزمه سى ده لساندر ، هيچانى ، حسي تاثير امكانلرني احتوا ايدو لسان . . بزم هر كونكى لسانزك معين بر غايه سى واردر : آكللاشمق ، مختلف هدفلر مزي آكللاشق . شاعر لك غايه سى ؛ بوميدر ؟ شاعر لك ايسته ديكي شى ؛ يالكز بسيط بر آكللاشمق و آكللاشق ده كيلدر . هيچ شهبه سز ، شاعر ، برشى آكللاشق ايستيور . فاقاط بو آكللاشق « شى » ؛ نه رياضيات ، نه نباتات ، نه ده كيميايه عائد برشيدر . اونك ايچين « افاده سكونى » ايله آكللاشماسنه امكان يوقدر . چونكه شاعر لك « ياشايش » ي كنديسنه كوره برشكل ، بدبي برشكل آرييور . يعنى : شاعر ؛ داهالار زياده حسي تاثيرلره تابعدر . اونك ايچين شاعر ؛ « ياشايش » نى شكله نديرمك مجبوريتيله داهالار كيشف بر « لسان شكلى » نه مراجعت ايدو . بو ، اونك ياشايشي شكله نديرمه سنى قولايلاشديرير . بر شاعر لك داخلي ياشايشي ؛ نه قادار افاده اطرافنده چيريندرسه لسانى اوقادار هيچانلى اولور ، اوقادار هر كونكى لساندن اوزاقلاشير . (قول قهلت - بدبيات سيستمى) . بويله بر شاعر لسانى ؛ خلق لسانى داهالار « كيشف » برحاله كتيرير . چونكه : شاعر ؛ كليشى كوزلر هر كله يي انتخاب اتمه ز ، (صنعت تلقيسنه كوره) كلهلرك آهنگنه دقت ايدو . علمى اصطلاحلرده اولدوغى كيبي كلهلرك « قطعى معنالر » افاده اتمه سى ؛ شاعر ايچين اهميتلى ده كيلدر . او ؛ عيني معناني باشقا كلهلرله ده افاده ايدو بيلير . اونك ايچين شاعر لك لسانى ؛ « على العاده » بر لسان اولمقدين چيقار ، كيشفله شير . بز ، بو افاده زه نكي نكلنى ، يكي كلهلر

ياراتقى احتياجى نېچەنك « زاراطوسترا » سنده كوروپوروز . نېچە ، بوتون شاعرلر كېي جوق قوللانيلمايان كەلرلەدە بويوك برتائير اويانديرماسنى بيلور . شاعر ؛ معين برافاده طرزي يرينه نەدن باشقا برافاده طرزينه مراجعت ايدييور ؟ شاعر ، يكي افاده طرزي ايله بزى كندى « ياشايش ساحەسى » نە كتيرييور ، بزاونى مركزيله شمش دويغولرملرله عادتا « تماشا ايدييورز . » هر كسك قوللاندىنى افاده طرزلرى ايسه بزده بويله برروحي محتوا اويانديرمايه « قادر » دە كېلدر . شاعر ، بوتائيري تامين ايتك ايچين ، جوق دفعه ، لسانك « قون وان سيونل » شكلىدن دە اوزاقلاشير : « بوسياح ، بكا يابانچى دە كېل . . . يرينه : » بكا يابانچى دە كېل بوسياح ! برقاچ بيل اول بورادن كچدى . زاراطوسترا ، اونك آدى . . . يكي افاده طرزلرينه دە ينه نېچە Nietzsche دن مثال كتيره جكز . نېچە ؛ « سن يرزمانلر ، كندى دردېكى طاشيور دك ، شيمدى باشقارلرخى دەمى دردلى ياقى ايستورسك ؟ » جملەلرخى اويانديرمق ايستەدىكى هيچانە دار كوروپور وبونى باشقا برطرزده آكلتيور : « يرزمانلر ، كولكى داغه طاشيور دك . بوكون آتشكى واديلرەمى كوتورمك ايستورسك ؟ » ساكن وحركتىز بر وضعت ؛ يكي افاده لرله حركت قازانير : « هر واراق شيمدى بە قادار كنديسك اوستنده برشى ياراتدى . بو بويوك مدك جذرى مى اولق ايستورسكز ؟ » كشيقل ؛ شاعر لسانك بوتونوعلرى ايله تامين ايدىلش اولوپور . شاعر ؛ آلمان شاعرى شتەيخ Stebich ك افاده سيله « قورقايان برجانلىق ايچنده كومولش » در ، زمانك ، « هر كونك آنكىلى » نى آشمايه چاليشير ، كندينه آجدينى كەلە بولنى آرقاستندە كورونجه « قورتولور . » يعنى : هيچاننى ، ياشايشنى شكلە نديرمش صايلير .

صنعت تلقيسى اعتباريله شاعر ك كەلە مالزەمنە قارشى آلدېنى وضعت نەدر ؟ هر شعرك كندينه كوره بر « اسلوب » ى واردر : ياشائىلىكى كشيقلە شدير بر ، ياخود اونى تقليد ايدەر . كشيقلە شديرەن اسلوبك غايەسى ؛ افاده طرزينى « ايدە آلە . شديرمك » در . صوك اسلوب پرەنسيپ ايسه « كوزەللە شديرمك » ، بوكەلنك غايەسى تعقيب اتمەز ، ايستەدىكى شى ؛ شائىلكك « عيت » نى ادةقuate تاميندن عبارتدر ، (فول قەلت) . شاعرلر بويله بر اسلوب ايكيلىكنى قبول ايدوب اتمەكده سربستدر ، بز بوكا بوتون ادبى محصولردە تصادف ايتديكمزى سويلەمك مجبوريندە يز . ادبى محصوللر ك خارجى شكلرخى مطالعە ايتديكمز وقت بوايكيلىكى داها صريح بر صورتدە افاده ايدىلش بولوروز . ادبى ايدە آليستك ؛ كەلەر قارشيندە جوق معين بروضعت افاده ايدەر ، شاعر لسانى ؛ شائىلكدن ممكن اولدىنى قادار اوزاقلاشير . ناتوراليستكده ايسه هر كونكى لسان شائيتە داها زيادە ياقلاشمق آرزوسى واردر . كەلەر ، بووضعتە كوره اتخاب ايديلير . يعنى : ايدە آليست اسلوبە كوره لسان « اسلوبلاشمق »

stilisiert بر لساندر ، قابا كەلەلردن ، بير انمش تعبيرلردن ، حتى خلق افاده لردن خوشلانماز . جوق ايشلەنمش ، بوكسك خياللر ، صنعتكارجه آكلتمق طرزي ؛ « حيات لسانى » يرينه قائم اولور . ادبى ناتوراليستك ؛ بويلەميدر ؟ خايير . . . او ، كەلەر خصوصندە شائىلكە ممكن اولدوغى قادار ياقلاشمق ايسەر . اونك ايچين ناتوراليستلر ؛ ديالەقتلردن ، صنف لسانلرى (آرغو) ندن استفادە ايديلورلر . فاقاط بورادە كى شائىلك دە « ظاهرى » بر شائىلكدن باشقا برشى دە كېلدر . ادبى ايدە آليستكده دە ، ناتوراليستكده دە شاعرى « كشيقل » واردر . بو ؛ داها زيادە كەلە مالزەمنە عائد برتظاهردر . ادبى ايدە آليستك ؛ كەلەرە معنوى بر بوكسكك تامين ايديلور . ناتوراليستك ايسه كەلە مالزەم سيلە « مادى بر كشيقلە شديرمك » غايەسنە صادق قالور ، عيى زماندە لسانك « رنكليك » نەدە يابانچى دورمبور . ايدە آليست اسلوب ، هر كونكى ديك خطالى شكللردن غلظتلردن ، قابا تعبيرلردن اوزاقلاشمق « بدبى » ى تامينە چاليشيور . ناتوراليست اسلوب ايسه بونك عكسنە حركت ايديلور ، چونكە : اونك صنعت تلقينە كوره اساس اولان شى ، « قاراقترىستك » لكدر . « بدبى » ى ، يعنى « اوزشكندە كوزەل » ى افاده ايتك و « قاراقترىستك » ى شكلە نديرمك ايچين شاعر ك كەلەر قارشى آلاچنى وضعت بو صورتلە داها زيادە آكلشيدىش اولور . ناتوراليستك آرادىنى « قاراقتر » ؛ يالكز قابا تعبيرلر ك بر آرايه كتيريلە سيلە تامين ايدىلش اولماز . اساساً بوكا ممكن دە بوقدر . يز ، ناتوراليست ادبى محصوللرى تدقيق ايدەر كن شائى لسانە نبتلە ناتوراليست تعبيرلر ك نە قادار آز قوللانيلدىنى دە كوره بيليرز . « قاراقتر » ى شكلە نديرە بيلمك ايچين شاعر ك « هيچانى » emotional اتخابى ضروريدر . « قاراقترىستك » تعبيرلرى بويلە بر هيچان تعين ايدە بيلير .

ناتوراليست ، جوق دفعه « آنى كشيقت برتائير » ياراتمق غايە سيلە شائى لساندە اولمايان « قاباقتلر » دەە مراجعت ايدەر . فاقاط بوكا رغماً بوتون اسلوب ، شاعر ك خيال ياراتمق ، خيال ياشاتمق احتياجنى افشا ايتكدن كرى قالماز . يز ، بونى هاوېت مانك اثرلرندە بك كوزەل مشاهدە ايدە بيليرز . (Die Weber و سائر . .) ديك اوليور كە : ناتوراليستكك دە هر كونكى لسانە كوره داها كشيقت بر شعر و آبيات لسانى واردر . بوندن دە آكلشيديلور كە : شاعر ديلنك غايەسى ؛ يالكز برشى آكلتمق دە كېلدر . خلق دېلى ، شاعر ايچين بر باشلانغىچ در . او ، اورادن كندى عالنه وارمق امليله اوزاقلاشير . شاعر لسانك ايستەدىكى شى ، « كوكل تاثرلرى » ياراتمق ، كشيقت تاثيرلر اويانديرمقددر . يز ، بك جوق شاعرلردە بو غايەنك نە قادار حاكم اولدوغى ، حتى قاهرمانلرە عائد « قاراقتر » لرك بيلە جوق دفعه (بو غايەنى تامين مقصديله) احوال ايدىلدىكى كوروپوروز .

شاعر لسانى ؛ بزە - ماهيت اعتباريله - ايكي

صفحه كوستەربر : ۱) لسان ، آچيق ، تەمير ، خياللر ك اويانيشنى آزەجك قادار « قيصالتيلامش » اولمالى ، لساندە « ياشايش » ى تماشا ايتديرەجك « بوكسك بر آچيقلق » تامين ايدىلەلير : ۲) عيى زماندە لسان ، بر « حس و تاثر » لسانى اوياليدر ، بزە داخلى بر ياشايشك اساسلرخى « توديع اتمەلير » شاعر ؛ بونى صوتى خياللرله ، تشبيلرله ، استعارە لرله ، الخ . . . تامين ايدەر . شاعر ديلنك « تصويرليك » ى لزومسز برسوس ، لسانە يالكز « خارجى بر كشيقل » ويرەن برواسطە دە كېلدر . بو ؛ شعرك بنيه سندن قطعاً آيريلمايان برتظاهردر . شاعر ك « حس و خيال » ى يالكز بوكىي اساس عنصرلرله شكلەنە بيلير . « كشيقت بر غايە ايچين كشيقت مالزەم لازمدر . » شاعر ؛ بزە كەلە ايله رنك سير ايتديرمك ، خياللر ايچنده ييتانان سسلرايشيتديرمك ايتيور . بو « حس = صوتى » عالمى ياشاتمق ايچين كەلەر ك بوياشايشە كوره بر آرايه كەلەسنە اهميت ويرمك مجبوريندەدر . اونك ايچين شاعرە كوره برنجى درجەدە اهميتلى اولان كەلەر ؛ « حس و آهنگ » قيمتلىرى محتوا ايدەن كەلەر اولابيلير . على العادە لسان ؛ دويغولرمنى « صرخ و آمين » بر صورتدە افاده ايدەر ، بك مستثنا وضعتلردە خياللردە اويانديرير . حالبو كە : شاعر ديلنك باشلانغىچ نوقطاسى ؛ « خياللرى افادە » ايتكدر . بو خياللر ؛ « صرئى » دە كېلدر . فاقاط يز ، اونلر ، كەلەر ك كيزلى قدرتلرله « سير ايدەجك » بر حالە كليرز .

كەلە ؛ ادبى « شكل » ك ايلك صفحه سيدر ؛ (هە بەل) . خيال لسانى وجودە كتيرەن شعرى « كشيقل » بورادن باشلار . شاعر ك آرادىنى كەلەر ؛ يوقايريدە سويلەديكمز كېي قطفى علمى اصطلاحلرە بكمزەمز . كەلەر ؛ هر شيدن اول لسانك كشيقلكنى تامين اتمەلير ، (لپس) . كەلەلردن بكمزەنلەن شى ؛ « اجار ايدەن برقوت » شكلندە اربەلريدر . ايدە آليست اولسون ، ناتوراليست اولسون ، شاعرلە كەلە آراسندە بويوك بر مناسبت واردر . چونكە : كەلە ؛ شاعر لساندە جوق مختلف خياللر شكلەند . يرەن مالزەمدن باشقا برشى دە كېلدر . شاعر ؛ بومالزەمىي خيال تماشا ايتديرمك ، قاراقتر چيزمك خصوصندە نە قادار قدرتلە قوللانابيليرسە اوقادار موفق اولور ، اوقادار « اسلوب » ياراتير . وبواسلوب بو شاعر لسانى ؛ (استعارەلرى ايله ، تكررلرى ايله ، مجازلرله ، خطابلرله ، الخ . . .) طبعيتله باشقا لسانلردن آيريلير . « ادبى » ى تعين ايدەن شى دە بودر .

م . نىمى

